

ANESTHESIE: ENKEL- EN VOETCHIRURGIE

Locoregionale anesthesie

Het poplitea blok voor enkel- en voetchirurgie.

Wat is locoregionale anesthesie?

Locoregionale anesthesie is een techniek waarbij slechts een beperkt deel van het lichaam wordt verdoofd. Elk lichaamsdeel wordt voorzien van zenuwen zowel pijn- als spierzenuwen. Deze pijnzenuwen geleiden hun informatie naar het ruggenmerg, en de hersenen. De anesthesist bezit technieken en geneesmiddelen om pijnzenuwen op te zoeken en te verdoven.

Wat is het poplitea blok?

De enkel en de voet worden bezenuwd door de nervus ischiadicus. Deze zenuw bevindt zich in de knieholte, ofwel de fossa poplitea. De patiënt wordt gevraagd om op zijn buik te liggen, zodat de knieholte goed te bereiken is

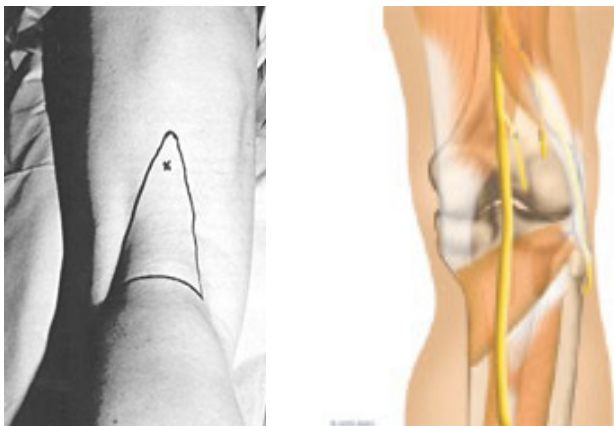

Fig.1: de fossa poplitea en het verloop van de nervus ischiadicus.

Hoe wordt een poplitea blok geplaatst?

Om de enkel en de voet te verdoven is het belangrijk dat het verdovingsproduct zo dicht mogelijk bij de zenuw wordt ingespoten. Om de exacte positie van de zenuw te bepalen gebruikt de anesthesist een speciaal toestel dat men de neurostimulator noemt (fig.2). Door gebruik te maken van kleine elektrische schokjes kan de anesthesist de exacte positie van de zenuw opzoeken.

Wanneer men in de omgeving van de zenuw is, kan de patiënt tintelingen waarnemen, die soms als onaangenaam ervaren worden. Deze schokjes stimuleren ook de spierzenuw van de voet. Aan de hand van deze spierbewegingen weet de anesthesist dat hij/zij de juiste positie van de zenuw gevonden heeft en kan het verdovingsproduct worden ingespoten.

Het verdovingsproduct heeft een werkingsduur van 6 tot 10 uur. Wanneer men verwacht dat de operatie veel pijn veroorzaakt, kan de anesthesist ervoor kiezen om een catheter achter te laten in de omgeving van de zenuw. Via een pijnpomp wordt verdere pijnstilling gegeven gedurende de eerste dagen na de operatie.

Fig.2: een neurostimulator

Voor welke operaties is het poplitea blok aangewezen?

Elke chirurgie ter hoogte van de enkel en de voet komt in principe in aanmerking voor het poplitea blok.

De meest voorkomende operaties zijn:

- Arthrodesse van de enkel.
- Voetzool chirurgie.
- Hallux valgus chirurgie.
- Operaties aan de pezen van de voet.

Om in optimale omstandigheden te kunnen opereren, wordt er tijdens deze operaties gebruik gemaakt van een knelband. Deze knelband wordt ter hoogte van het bovenbeen aangelegd. Omdat het popliteablok alleen de enkel en de voet verdooft, veroorzaakt deze knelband na 20 tot 30 minuten hevige pijn. Hierdoor is het noodzakelijk om de patiënt alsnog een volledige verdoving te geven, ofwel het volledige been te verdoven via een ruggenprik.

Voordelen & nadelen van een poplitea blok

Voordelen

- Maximale pijnstilling in het gebied van de operatie
- Langdurige pijnstilling gedurende enkele uren tot dagen (wanneer er een catheter wordt geplaatst)
- Lichtere narcose met minder gebruik van morfine-afgeleide producten waardoor de kans op misselijkheid en braken duidelijk afneemt.
- Minder gebruik van sterke pijnstillers op de afdeling (misselijkheid, braken, pijnlijke injecties in de spieren)
- Mogelijkheid tot sneller eten en drinken na de operatie.
- Verhoogde tevredenheid bij patiënten en verpleegkundigen.
- Pijnstilling tijdens de herstelperiode en revalidatie.

Nadelen

- Het poplitea blok wordt geplaatst wanneer de patiënt nog wakker is en zichzelf op de buik kan draaien.
- Het opzoeken van de zenuw kan enkele minuten duren en kan onaangenaam zijn. De huid van de knieholte wordt plaatselijk verdoofd zodat de punctie minder pijnlijk is.
- Onder de huid en rond de zenuw lopen bloedvaten die niet zichtbaar zijn voor de anesthesist. Wanneer deze geraakt worden kan er zich een bloeding of haematoom vormen. Deze bloeding zal over verloop van enkele dagen geleidelijk wegtrekken, maar kan wat stijfheid veroorzaken in de knieholte.
- In zeldzame gevallen kan de zenuw geraakt worden door de punctienaald. Door het gebruik van de neurostimulator is deze complicatie lager dan 1%. In de meeste gevallen herstelt de zenuw zich over een langere periode, die kan duren tot 6 weken na de operatie. Bij twijfel is het raadzaam om de anesthesist te verwittigen, zodat hij/zij de gerichte onderzoeken kan aanvragen om de exacte aard en ernst van zenuwbeschadiging vast te stellen.

Anesthesisten

Tot slot:

Wij hopen dat u na afloop van uw behandeling tevreden bent over de behandeling door de artsen van de afdeling Anesthesie.

Als u suggesties heeft ter verbetering van de zorg die aan u werd besteed en/of de inhoud van deze brochure, dan vernemen wij dat graag van u.

De dienst anesthesie

Dr. Ruts Patricia, Diensthoofd

Dr. Demot Ann

Dr. Guion Nele

Dr. Hoes Guy

Dr. Hoskens Hanne

Dr. Jaspers Lut

Dr. Lambrichts Sofie

Dr. Lescrenier Christine

Dr. Loonbeek Stijn

Dr. Mertens Katleen

Dr. Meyns Joke

Dr. Nelissen Kris

Literatuur:

1. Regional anesthesia, the requisites in anesthesiology. Roberta L. Hines, James Rathmell et al.
2. The use of a continuous popliteal sciatic nerve block after surgery involving the foot and ankle: does it improve the quality of recovery? Paul F. White et al. Anesth Analg 2003;97:1303 -9
3. Nerve injury and regional anaesthesia. Alain Borgeat and Stephan Blumenthal. Current opinion in anaesthesiology 2004;17:417-421

Informed Consent

Als artsen zijn we verplicht uw toestemming te vragen om medisch te kunnen handelen.

We proberen d.m.v. deze brochure u voldoende informatie te geven over het verloop van de anesthesie in het operatiekwartier.

We vragen dan ook dat u deze informatiebrochure goed en aandachtig doorneemt. Bij eventuele vragen zijn we altijd bereid om bijkomende uitleg te verschaffen.

Bij narcose bij kinderen of minderjarigen (-18 jaar) vragen we om deze toestemming te tekenen door de ouders of de wettelijke verantwoordelijke.

Ik,,
verklaar hierbij de informatie omtrent het anesthesieverloop te hebben doorgenomen en begrepen, en geeft de anesthesist de toestemming (informed consent) om voor mijn narcose in te staan.

Datum:..... Handtekening:

Publicatiedatum: April 2019, team anesthesie
Sint-Franciscusziekenhuis
P. Paquaylaan 129 | 3550 Heusden-Zolder
Tel. 011 71 50 00 | Fax. 011 71 50 01 | www.sfz.be